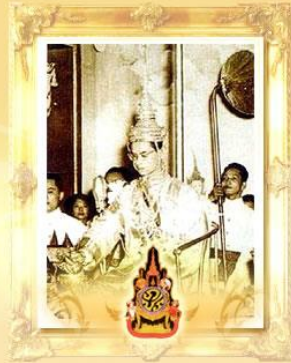

ธรรมานุศาสตร์

วันฉัตรมงคล

สวดดีวันฉัตรมงคล

๕ พฤษภาคม ๒๕๕๖

อินทรวีเชียรฉัตร

วันฉัตรมงคล	สิริตลอุดมวัน
ไ้ทรงเถลิงสัน	ตติวงศ์สวรรรยา
สืบศักดิ์พระจักริน	นวมินทราชา
ปกรัฐสีมา	นระสุขเกษมศรี
ดั่งเช่นมหาฉัตร	ศิระรัฐ สราญดี
เย็นชื่นปร้อนซี	วะและอกพสกpong
เชิญชานภาพพร้อม	ศิระน้อมมนัสpong
เพื่อองค์พระทรงครอง	สิริราชย์สวัสดิ์นาน
สรวมเดชพระไตรรัตน์	สิริฉัตรเฉลิมตาล
ยืนยั่งจรั้งกาล	สุขเกษประชากร
สรวมบุญอตุลฤท	ธิประสิทธิ์ประเสริฐพร
ขอปิ่นนรินทร	นิรทุกษะที่มายุ์
สรวมเทพไทฤท	ฉิมหิทธิรักษา
ฉัตรทองสถิตฐา	นไผทนิรันดร์ เทอญ.

(น.อ.ทองสุก จัทขบุตร อดีต ผอ.กอศ.ยศ.ทอ. ประพันธ์)

ความสำคัญของวันฉัตรมงคล

วันฉัตรมงคล เป็นวันที่รำลึกถึงพระราชพิธีบรมราชาภิเษก เป็นพระมหากษัตริย์ รัชกาลที่ ๙ แห่งราชวงศ์จักรี และราชอาณาจักรไทย ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้เสด็จขึ้นเถลิงถวัลยราชสมบัติ ต่อจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๙ และดำรงพระอิสริยยศเป็น "สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช" เนื่องจากยังมีได้ทรงผ่านพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ก็เสด็จพระราชดำเนินไปทรงศึกษาอยู่ ณ ทวีปยุโรป จนกระทั่งทรงบรรลุนิติภาวะ จึงได้เสด็จนิวัติประเทศไทย

ตั้งนั้นรัฐบาลไทยและพสกนิกร จึงได้น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมจัดงานพระราชพิธีฉลองพระเศวตฉัตรหรือรัฐพิธีฉัตรมงคล หรืออาจเรียกว่าพระราชพิธีฉัตรมงคล ซึ่งกระทำในวันบรมราชาภิเษก ถวายเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๓ ทั้งนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้มีพระปฐมบรมราชโองการในพระราชพิธีบรมราชาภิเษกนั้นว่า "เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม"

ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา พสกนิกรชาวไทยจึงได้ถือเอาวันที่ ๕ พฤษภาคม ของทุกปีเป็นวันฉัตรมงคล เพื่อน้อมรำลึกถึงวันสำคัญนี้

เมื่อวันฉัตรมงคลเวียนมาบรรจบครบรอบอีกหนึ่งครา ในวันที่ ๕ พฤษภาคม พสกนิกรชาวไทยทั้งหลาย จึงควรระลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งได้ทรงประกอบพระราชกรณียกิจตามหลักทศพิธราชธรรมอันก่อให้เกิดพระคุณอนันต์แก่ปวงชนชาวไทยอย่างหาที่สุดมิได้

ราชธรรม ๑๐ หรือ ทศพิธราชธรรม

ราชธรรม ๑๐ หรือ ทศพิธราชธรรม คือ ธรรมของพระราชา, กิจวัตรที่พระเจ้าแผ่นดินควรประพฤติ, คุณธรรมของผู้ปกครองบ้านเมือง, ธรรมของนักปกครอง ซึ่งมีมาในพระคาถาบาลี แห่งมหาหังสชาดกที่ว่า

ทานํ สीलํ ปริจจาคํ	อาชชวํ มทุทวํ ตป
อโกโกธํ อวิหีสณจ	ขนตฺถิณจ อวิโรธนํ.

๑. **ทาน** คือ การให้ สละทรัพย์สิ่งของ บำรุงเลี้ยง ช่วยเหลือประชาราษฎร์ และบำเพ็ญสาธารณประโยชน์

๒. **ศีล** คือ ความประพฤติดีงาม สำนวณกายและวาจา ประกอบแต่การสุจริต รักษาจิตดีคุณ ให้ควรเป็นตัวอย่าง และเป็นทีเคารพนับถือของประชาราษฎร์ มิให้มีข้อที่ใครจะดูแคลน

๓. **ปริจจาคะ** คือ การบริจจาค มีเสียสละความสุขสำราญ เป็นต้น ตลอดจนชีวิตของตน เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน และความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

๔. **อาชชวะ** คือ ความซื่อตรง ซื่อตรงทรงสัตย์ไว้มารยา ปฏิบัติภารกิจโดยสุจริต มีความจริงใจ ไม่หลอกลวงประชาชน

๕. **มัททวะ** คือ ความอ่อนโยน มีอัธยาศัย ไม่เย่อหยิ่งหยาบคายกระด้างถือองค์ มีความงามสง่าเกิดแต่ ท่วงทีกิริยาสุภาพนุ่มนวล ละมุนละไม ให้ความรักภักดี แต่มีขาดยำเกรง

๖. **ตปะ** คือ ความทรงเดช แผดเผากิเลสตัณหา มิให้เข้ามาครอบงำอำยัสสิจิต ระวังยับยั้งข่มใจได้ ไม่ยอมให้หลงไหลหมกมุ่นในความสุขสำราญและความปรนเปรอ มีความเป็นอยู่สม่ำเสมอ หรืออย่างสามัญ มุ่งมั่นแต่จะบำเพ็ญเพียร ทำกิจให้บริบูรณ์

๗. **อักโกธะ** คือ ความไม่โกรธ ไม่กริ้วกราด ลุอำนาจความโกรธ จนเป็นเหตุให้วินิจฉัยความและกระทำ กรรมต่างๆ ผิดพลาดเสียธรรม มีเมตตาประจําใจไว้ระงับความเคืองชุ่น วินิจฉัยความและกระทำการด้วยจิต อันราบเรียบเป็นตัวของตนเอง

๘. **อวิหิงสา** คือ ความไม่เบียดเบียน ไม่บีบบั่นกดขี่ เช่น เก็บภาษีชู้ดริต หรือ เกณฑ์แรงงานเกินขนาด ไม่หลงระเริงอำนาจขาดความกรุณาหาเหตุเบียดเบียนลงโทษอาชญาแก่ประชาราษฎร์ผู้ใด เพราะอาศัยความ อาฆาตเกลียดชัง

๙. **ขันติ** คือ ความอดทน อดทนต่องานที่ตรากตรำ ถึงจะลำบากกายเหนื่อยหน่ายเพียงไร ก็ไม่ ท้อถอย ถึงจะถูกยั่วถูกหยันด้วยคำเสียดสีถากถางอย่างไร ก็ไม่หมัดกำลังใจ ไม่ยอมละทิ้งกรณีย์ที่บำเพ็ญโดย ชอบธรรม

๑๐. **อวิโรธนะ** คือ ความไม่คลาดธรรม วางองค์เป็นหลักหนักแน่นในธรรม คงที่ ไม่มีความเอนเอียง หวั่นไหวเพราะถ้อยคำที่ตีร้าย ลากสักการะ หรืออิฏฐารมณฺ์ อนิฏฐารมณฺ์ใดๆ สติมั่นในธรรม ทั้งส่วนยุติธรรม คือ ความเที่ยงธรรม ก็ดี นิติธรรม คือ ระเบียบแบบแผนหลักการปกครอง ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณี อันดีงาม ก็ดี ไม่ประพฤติให้เคลื่อนคลาดวิบัติไป

อ้างอิง

- พระไตรปิฎกภาษาบาลี พุทธศักราช ๒๕๔๙ (ฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี) เล่มที่ ๒๐ ข้อ ๖๗๕ หน้า ๘๘. มหาเถรสมาคม.
- พจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรม. พระพรหมคุณาภรณ์(ป.อ.ปยุตฺโต).โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย. ๒๕๕๑.
- จุลสาร ช่อคุณ รายเดือน ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๑๑ เดือน พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๒๙.กองอนุศาสนาจารย์ กรมยุทธ ศึกษาทหารอากาศ.

.....